

N:o 38.

Af Herrar **Christen Assarsson** och **Lasse Jönsson**: *Angående utsträckning af församlingarnes dispositionsrätt öfver kyrkokassorna.*

Under sistlidne riksdag väcktes inom denna Kammare en motion af Herr C. A. Larsson i samma syfte som denna. I det uttalande, som Lag-Utskottet häröfver afgaf under N:o 41, lemnades en fullständig utredning af hvad som i kyrkolag och Kongl. bref rörande detta ärende förekommit; och med anledning af motionen föreslog Utskottet, att Riksdagen måtte aflåta en skrifvelse i ämnet till Kongl. Maj:t. Detta Lag-Utskottets förslag, hvari alla dess ledamöter instämt, antogs utan motsägelse och omröstning i Andra Kammaren.

Då utlåtandet föredrogs i Första Kammaren, förklarade Erkebiskop Sundberg, att han icke begärt ordet för att bestämdt motsätta sig förslaget, utan att uttala sin tvekan angående förslagets lämplighet m. m. Endast en ledamot yrkade afslag. Vid derpå företagen omröstning blef förslaget dock förkastadt med 43 röster mot 39.

Utän att här upprepa de skäl, som af motionären, Lag-Utskottet och talare i begge Kamrarne anfördes för förslagets antagande, vilja vi derutöfver vördsamt anföra följande:

De betydligaste tillgångar, öfver hvilka kyrkorna råda, hafva kommit dessa till godo under den tid, då den katolska läran var rådande här i landet. Det är icke antagligt, att med dessa gåfvor uteslutande afsetts uppförande och vidmakthållande af kyrkor, utan äfven meddelandet af undervisning åt barn och underhåll af de fattige. Presterskapet och församlingarne kunde för befrämjande af dessa ändamål använda kyrkornas medel, under det att församlingarnes skyldighet att underhålla kyrkorna äfven i den borgerliga lagen fastställdes och har sitt uttryck i 26 § Byggningsabalken. Att kyrkornas tillgångar af framfarne regenter icke ansetts uteslu-

tande böra användas för blott kyrkliga ändamål, kan af många förordningar inhemtas. Så t. ex. föreskrefs genom Kongl. resolution den 3 Augusti 1681, att från kyrkokassorna i Skåne skulle till Lunds akademi årligen utgå 2,334 tunnor spanmål, råg och korn. Genom något senare utfärdade resolutioner bestämdes, att vaxljuspennningar och en tunna spanmål till bibeltryckeriet skulle utgå från hvarje kyrka.

Nu bör det visst erkännas, att regeringen, synnerligast under de sista årtiondena, medgifvit församlingarne rätt att, efter derom gjorda ansökningar, få af kyrkokassornas medel erhålla dels räntefria lån, dels bidrag utan återbetalningsskyldighet för att bestrida utgifter till folkskolorna m. m. Men i regeringens beslut härom har ofta förekommit en antydning om, att ansökningen varit öfverflödig, och att kyrkostämman sjelf derom kunnat besluta.

Med nutidens mera utvecklade kommunala lif har man icke att befara något slags missbruk, i fall församlingarne lemnades någon större frihet vid förvaltningen af sina kyrkokassor, utan snarare tvärtom, derigenom att då blefve församlingarne vida mer angelägna om att kyrkokassornas medel på ett nyttigt och praktiskt sätt användas, hvilket icke alltid nu är fallet, då en del af vördiga presterskapet anser sig ega ensam rätt att använda dessa medel efter eget godtfinnande, och detta låta i de flesta fall församlingarne passera, då de icke ega vidare intresse af att iakttaga en sparsammare hushållning.

Det är för att få full klarhet i denna fråga, som vi vördsamt hemställa,

att Riksdagen må i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t ville taga i öfvervägande, om och i sådant fall i hvilken utsträckning större frihet, än för närvarande anses tillkomma kyrkoförsamlingarne att förfoga öfver kyrkokassorna, må kunna dem tillerkännas, hvad angår sådana ändamål, om hvilka kyrkostämman har att sig vårda, samt, derest en sådan utsträckt dispositionsrätt öfver kyrkokassorna finnes lämpligen böra församlingarne tilläggas, till Riksdagen aflåta nådig proposition om de förändringar, som deraf må påkallas i gällande förordningar om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd.

Remiss till Lag-Utskottet begäres.

Stockholm den 26 Januari 1883.

Christen Assarsson.

Riksdagsman för Rönnebergs och
Harjagers härad i Malmöhus län.

Lasse Jönsson.